

Lietuvos Respublikos Lygių galimybių kontrolieriui
Lietuvos Respublikos Prezidentui
Lietuvos Respublikos Seimo nariams
Lietuvos politinėms partijoms
Lietuvos Mokslų akademijai
Vytauto Didžiojo universiteto Senatui
Vytauto Didžiojo universiteto Tarybai
Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakultetui

Kopijos:

Lietuvos Vyskupų konferencijai
Lietuvos Respublikos Seimo nariams
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos Švietimo ministerijai
Vatikano seminarijų ir universitetų studijų Kongregacijai
Lietuvos krikščionių darbuotojų profesinė sąjunga
Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimui
Lietuvos mokslininkų sąjunga
Lietuvos aukštosios mokykloms
Žiniasklaidai

REIKALAVIMAS

*NUTRAUKTI AKADEMINĖS BENDRUOMENĖS NARIŲ PERSEKIOJIMĄ
UŽ PAŽIŪRAS IR ĮSITIKINIMUS*

2024 m. gegužės 17 d.

Atkartojant kai kuriose JAV valstijose ir Vakarų Europos valstybėse vykdomus išpuolius prieš žmonių religinius įsitikinimus ir pasaulėžiūros laisvę, Lietuvoje taip pat pastebimai padaugėjo žmonių persekiojimų už pažiūras įsitikinimus, ypač valstybės institucijose ir šalies aukštosiose mokyklose.

Pažeisdama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnį ir Visuomenės informavimo įstatymą, pagal anonimo skundą LRT Etikos kontrolierė, nubaudė LRT programų vedėją V. Savukyną už tai, kad šis savo Facebook paskyroje paskelbė Teisingumo ministrę E. Dobrovolską kritikuojančią įrašą (nors nepalyginamai daugiau politikus kritikuoja ir net iš jų tyčiojasi LRT žurnalistai R.Miliūtė, I. Makaraitytė ne vien asmeninėse Facebook paskyrose, bet ir tiesioginiame LRT eterijoje). Teismas panaikino LRT Etikos kontrolierės sprendimą ir V. Savukyną išteisino. Bet minėtas žurnalistas turėjo beveik metus įrodinėti LTR vadovybei ir tarybai, kad jis teisėtai naudojosi savo konstitucinėmis žodžio ir įsitikinimų laisvėmis.

Analogiškai Vilniaus universitete (VU) anoniminių skundikų buvo užsipulta žurnalistė, VU Komunikacijos fakulteto Žurnalistikos ir medijų tyrimų centro docentė, mokslų daktarė Jolanta Mažylė dėl to, kad dalyvavo TV laidoje „Sengirė“, kurią transliavo Youtube OpTV kanalas, nepriimtinas LRT vadovybei. Minėta mokslininkė šalių taikos sutartimi buvo priversta palikti universitetą.

Šiomet už krikščioniškų pažiūrų sklaidą Laisvės partijos atstovė Seime Morgana Danielė viešai užsipuolė Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dėstytoją, profesorę, daktarę Birutę Obelenienę (toliau – **Profesorė**) dėl pastarosios parengtų paskaitos skaidrių rekomendacijų, metodikos ir kitos pedagoginės mokomosios metodinės medžiagos (toliau – **Mokomoji medžiaga**) moksleiviams ir mokytojams apie lytiškumo ugdymą. Seimo narė teigia informaciją apie tai gavusi iš vienos susirūpinusios neidentifikuotos mokytojos. Asmeninėje Facebook paskyroje dalindamasi mintimis apie seksualines problemas, vyro ir moters lytinį aktą bei ištraukomis iš minėtos Mokomosios medžiagos, minėta Seimo narė viešai menkina ir žemina Profesorę dėl Seimo narei nepriimtinos Mokomosios medžiagos apie lytiškumo ugdymą.

Profesorės persekiojimui buvo pasitelkta Lietuvos Respublikos Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – **Tarnyba**), kuriai buvo pateiktas anoniminių pareiškėjo 2023-04-24 skundas (toliau – **Skundas**) dėl tariamos diskriminacijos kartu su Profesorės parengta Mokomąja medžiaga mokytojams pavadinimu „*Paauglių ankstyvų lytinių santykių pedagoginė prevencija sveikatos ugdyme*“. Skunde teigiama, esą Profesorės Mokomoji medžiaga

„prieštarauja“ moksliniams tyrimams, nes ji **galimai diskriminuoja** lyties ir lytinės orientacijos pagrindu, o žmonių lytiniai santykiai turėtų būti kitokie, negu Mokomojoje medžiagoje.

Tuo pagrindu Tarnyba pradėjo tyrimą 2023-05-07 pranešimu Nr.(24)SN-88)-S-259 (toliau – **Pranešimas**) įpareigodama VDU administraciją pateikti paaiškinimus: a) kas ir kada tvirtino Rekomendacijas bei kitą mokomąją medžiagą; b) kam ji skirta; c) ar Medžiaga yra publikuojama viešai; d) ar Medžiaga buvo vertinama nepriklausomų kompetentingų ekspertų; e) koks asmuo, kada, kiek laiko ir kam vykdė mokymus naudodamas Medžiagą; f) kiek asmenų išklausė mokymus pagal šią Medžiagą; g) kas ir kieno iniciatyva kūrė Medžiagą; h) ar tai Profesorė yra pateiktuose garso įrašuose kalbanti moteris; i) ar Profesorė kalbėjo garso įrašė apie moters seksualią aprangą, kurios dėvėjimas gali būti vertinamas kaip tam tikra prievarta prieš vyrą; j) kam, kada, kokių tikslų ir kieno įgaliojimu Profesorė dėstė informaciją apie lyčių skirtumus, kokiais šaltiniais ši informacija yra pagrįsta; k) kaip paaiškintumėte moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimo aspektu Medžiagos skaidres, kuriose teigiama: „vyro stipresnis jauslumas“ ir kt.

Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras konstatuoja:

1. Seimo narė M. Danielė viešai kaltina Profesorę remdamasi neidentifikuotos mokytojos pranešimu, o Tarnyba nurodo, jog į ją Skundu kreipėsi anoniminis pareiškėjas (toliau – **Anonimas**). Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 24 str.4 dalis suteikia Tarnybai teisę nenagrinėti anoniminių skundų, Bet Tarnyba Tyrimą pradėjo, todėl Seimo narės kaltinimas Profesorėi ir **Tarnybos Tyrimas yra grindžiamas anonimo iniciatyva.**
2. Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau- Konstitucijos) 25 straipsnis nustato, kad *<žmogus turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti. Žmogui neturi būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas...>*. Analogiškai Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnis garantuoja kiekvienam *<teisę laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus. Tai teisė laisvai laikytis savo nuomonės, gauti bei skleisti informaciją ir idėjas...>*. Ši demokratinės teisės norma įtvirtinta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje (19 str.), Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte (19 str.), Tarptautiniame ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakte (15 str.). Atsižvelgiant į tai, **Tyrime turėtų būti sprendžiama dėl Profesorės teisės laisvai reikšti savo mintis, įsitikinimus, laikytis savo nuomonės, gauti bei skleisti informaciją ir idėjas.**
3. Konstitucijos 26 straipsnis laiduoja kiekvienam minties, tikėjimo ir sąžinės laisvę. Kiekvienas turi teisę laisvai pasirinkti bet kurią religiją arba tikėjimą, praktikuoti tikėjimą ir mokyti jo. Ši laisvė negali būti apribota kitaip, kaip tik įstatymu. Tėvai ir globėjai nevaržomi rūpinasi vaikų ir globotinių religiniu ir doroviniu auklėjimu pagal savo įsitikinimus. Todėl atitinkamai **Tyrime turi būti sprendžiama dėl Profesorės teisės praktikuoti tikėjimą ir mokyti krikščioniškosios dorovės to pageidaujančius tėvų vaikus ir globotinius.**
4. Konstitucijos 43 str. nustatyta, kad valstybė pripažįsta tradicines Lietuvoje bažnyčias bei religines organizacijas. Bažnyčių bei kitų religinių organizacijų būklė valstybėje nustatoma susitarimu arba įstatymu. Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintame VDU Statute nurodoma, kad 1994 m. Vatikano katalikiškųjų studijų kongregacijai sutikus, VDU Teologijos – Filosofijos fakultetas ir nuo 1940 m. Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje veikęs Teologijos fakultetas pertvarkytas į Katalikų teologijos fakultetą Vytauto Didžiojo universitete. Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 49 straipsnis nustato, kad Katalikų teologijos fakulteto (įstaigų) išorinį vertinimą pagal Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo gaires ir nuostatas atlieka Šventojo Sosto bažnytinių universitetų ir fakultetų kokybės vertinimo ir skatinimo agentūra (AVEPRO). Atsižvelgiant į tai, **Tyrime turi būti sprendžiama, dėl VDU Katalikų teologijos fakulteto Profesorės Mokomosios medžiagos atitikimo Katalikų Bažnyčios doktrinai bei Vatikano katalikiškųjų studijų kongregacijos institucijų vertinimui.**
5. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo (toliau – **Įstatymas**) 3 str. 3 p. nustato, kad jo nuostatos netaikomos religinių bendruomenių ir bendrijų įsteigtoms organizacijoms, jeigu jų etosas remiasi religija ar tikėjimu, teikiant paslaugas religiniais arba tikėjimo tikslais. Įstatymas netaikomas mokant tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų švietimo programų, vadovėlių ir mokymo priemonių turiniui (5 p.); Įstatymas netaikomas švietimo ir ugdymo srityse, jeigu jo nuostatų taikymas nesuderinamas su valstybinių švietimo įstaigų, kurių steigimo dokumentuose nustatyta, kad jų etosas remiasi religija ar tikėjimu, bendruomenių siekiu ugdyti vaikus religinės bendruomenės ar bendrijos vertybes palaikančioje aplinkoje (8p.). Atsižvelgiant į tai, **Tyrimas turi būti pagrįstas motyvais, kodėl jis atliekamas dėl VDU Katalikų teologijos fakulteto Profesorės parengtos ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos aprobuotos Mokomosios medžiagos.**

6. **Anonimas Skunde neprašo apginti konkrečias jo teises ir laisves**, o tik ginčija Mokomosios medžiagos priimtinumą Anonimo pasaulėžiūrai, todėl Skunde yra keliamas ne Anonimo teisių ir laisvių klausimas (jū niekas neapribojo), o Anonimo ir Profesorės pasaulėžiūrinis ginčas. Konstitucijos 29 straipsnyje nustatyta, kad Įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Atitinkamai **Tyrime turi būti motyvuojama, kodėl Tarnyba pradėjo Tyrimą dėl pasaulėžiūrinio ginčo, užimdama šališką poziciją ginti vien Anonimo teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti.**

Lietuvos žmogaus teisiu koordinavimo centro išvados:

1. Seimo narė M. Danielė portale Delfi.lt publikacijoje pavadinimu „**Seimo narė pasibaisėjo, ką apie lytiškumą dėsto pedagogams**“¹ retoriškai klausdama, „*ar tokie dalykai gali būti dėstomi universitete, ar „tokie“ dėstytojai gali dirbti universitete? Kur yra riba tarp „kito požiūrio“ ir sąmoningos dezinformacijos?“, darė spaudimą VDU vadovybei atleisti Profesorę iš darbo, pradėti profesorės persekiojimą už pažiūras ir įsitikinimus ir nedviprasmiškai ragino apriboti akademinę laisvę VDU, uždrausti šioje aukštojoje mokykloje atskiras švietimo ir mokymo temas. Iš to darytina išvada, kad minėta Seimo narė piktnaudžiauja tarnybine padėtimi, šitaip pažeisdama Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatas.*
2. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (KT) yra išaiškinęs, kad pagal Konstitucinio Teismo vystomą pasaulietinės valstybės doktriną, valstybė turi būti neutrali įsitikinimų atžvilgiu, ji neturi teisės nustatyti kokios nors privalomos pažiūrų sistemos. (KT 2000 m. birželio 30 d. nutarimas).
3. Konstitucijos 43 straipsnyje nurodyta, kad bažnyčios laisvai tvarkosi pagal savo kanonus ir statutus; jų būklė valstybėje nustatoma susitarimu arba įstatymu. Pažymėtina, kad Vatikanas yra tarptautinės teisės subjektas. Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublika yra pasirašiusi tarptautines sutartis su Šventuoju Sostu. Jose yra atkartojamas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas bendradarbiavimo principas (Šventojo Sosto Ir Lietuvos Respublikos 2000-05-05 sutartyje dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje nustatyta, kad „pagal susitarimą su mokymo institucijos vadovybe Katalikų Bažnyčia gali organizuoti kursus ir užsiimti dvasiniu-religiniu lavinimu universitetuose ir kitose aukštojo mokslo institucijose“, 5 str.). Todėl vertinant Valstybės ir Bažnyčios kompetencijos ribas, sprendžiama, kad Valstybė bendradarbiauja su Bažnyčia. Šiuo atveju, priešingai, **Tarnyba būdama viena iš Lietuvos valstybės institucijų, prieštaraudama Lietuvos Respublikos tarptautiniams susitarimams, nebendradarbiauja su Bažnyčia**, o viršydama savo kompetenciją **siekia įtvirtinti visuomenėje asmens pažiūrų ir įsitikinimų sklaidos laisvės cenzūrą, laikydamsi konfrontacinės nuostatos Katalikų Bažnyčios ir Vatikano atžvilgiu.**
4. Anonimas Skunde remdamasis subjektyviais samprotavimais ginčija Profesorės Mokomosios medžiagos turinį. Todėl Skundas Tarnybai yra mokslinio ginčo objektas tarp šalių, viena kurių savo požiūrį į žmogų ir lytiškumą grindžia krikščioniškąja pasaulėžiūra, siedama lytinius santykius su meile ir atsakingu naujos gyvybės kūrimu ir su atsakingesnėmis individo teisėmis bendruomenės atžvilgiu, o kita – materialistine liberalia pasaulėžiūra, su išplėstomis individo teisėmis ir laisvėmis, niveliuojančiomis žmonių lytis bei lyčių skirtumus, atitinkamai formuojančia kitokius žmonių lytinius santykius. Šios dvi pasaulėžiūros daugelį dešimtmečių koegzistuoja Vakarų kultūroje. Tačiau Tarnyba, keldama abejones dėl Profesorės kompetencijos, kvestionuoja krikščioniškąją pasaulėžiūrą ir iš esmės katalikų Bažnyčios tikėjimo doktriną bei su šia doktrina susijusią Lietuvos Vyskupų Konferencijos aprobuotą mokymo programą. Pažymėtina, kad **Tarnyba nėra kompetentinga vertinti nei Bažnyčios tikėjimo doktrinos, nei katalikiškųjų studijų mokymo ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2009 m. gruodžio 30 d. m. aprobuotos Mokymo medžiagos [2].**
5. Konstitucijos 42 straipsnis laiduoja, kad <Kultūra, mokslas ir tyrinėjimai bei dėstymas yra laisvi>. Tai reiškia, kad aukštųjų mokyklų dėstytojai yra laisvi reikšti savo pažiūras ir įsitikinimus. Tuo tarpu Tarnybos klausimų formuluotė VDU (ar Profesorė kalbėjo garso įrašė apie moters seksualią aprangą, kurios dėvėjimas gali būti vertinama kaip tam tikra prievarta prieš vyrą ir kt.) suponuoja šališką pasaulėžiūrinę Tarnybos poziciją Profesorės ir jos parengtos bei Lietuvos Vyskupų Konferencijos su Lietuvos Vyskupų Konferencijos aprobuotos Mokomosios medžiagos atžvilgiu, kartu **rodo Tarnybos siekį suvaržyti konstitucinę Profesorės laisvę atlikti mokslinius tyrinėjimus ir dėstyti laisvai.**

¹ <https://www.delfi.lt/news/daily/education/seimo-nare-pasibaisejo-ka-apie-lytiskuma-desto-pedagogams-120003324>

² https://teologija.vdu.lt/wp-content/uploads/2016/06/katalikiskos_lytiskumo_ugdymo_gaires.pdf

6. Tarnybos pradėtas Tyrimas dėl Profesorės Mokomosios medžiagos vienareikšmiškai rodo tam tikrų politinių jėgų ideologinį spaudimą VDU, kartu išreikšdamas atvirą šių jėgų puolimą prieš krikščionybės kultūrą ir krikščioniškąsias vertybes, o iš esmės prieš Bažnyčią, siekiant maksimaliai apriboti šios kultūros sklaidą, laikant galutiniu tikslu, kaip sovietmečiu, eliminuoti bet kokį visuomenės krikščioniškąjį mokymą bei šio mokymo metodologiją, šalinant visa tai iš šalies švietimo ir mokslo įstaigų mokymo programų, kaip prieštaraujančius minėtai marksistinei-materialistinei pasaulėžiūrai.

Lietuvos žmogaus teisiu koordinavimo centras pareiškia:

Pats faktas, kad Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba pradėjo Tyrimą VDU Profesorės Mokomosios medžiagos atžvilgiu remdamasi Anonimo Skundu, rodo, jog **Tarnyba žmonių civiliniuose santykiuose siekia išplėsti Anoniminių skundų taikymą.** Anoniminis skundas taikytas persekiojant LRT žurnalistą V. Savukyną, VU TSPMI prof. Vytautą Radžvilą, VU doc. J. Mažylę ir daugelį kitų mokslininkų, o tokio skundo pagrindu susidorojimo metodai yra lengvai atpažįstami SSRS okupaciją išgyvenusiems ir komunistinio totalitarinio režimo realijas prisimenantiems Lietuvos gyventojams.

Šių dienų Lietuvoje kitaminčių persekiojimo idėjinis pagrindas faktiškai yra tas pats – į sumodernintą žodyną įvilktos SSRS oficialiai įtvirtintos komunistinės „nesutaikomos klasių kovos“ ir „klasinio budrumo“ doktrinos. Būtent „demaskuoti“ priešams buvo naudojami anoniminiai skundai (*donosy* – rus.). Jų pagrindu režimui neįtinkantys žmonės buvo įkalinamai, tremiami į Sibiro lagerius ir baudžiami mirties bausme. Ši praktika plačiai paplito ir sovietų okupuotoje Lietuvoje – **sufabrikuotais „darbo žmonių“ laiškais komunistų partijai, buvo smerkiami režimui neįtinkantys iškilūs rašytojai, mokslo ir kultūros darbuotojai.** Remiantis tokiais skundais iš Vilniaus universiteto (tuo metu V. Kapsuko) buvo pašalinti mokslininkai Tadas Petkevičius, Tadas Zaleskis, Vosylius Sezemanas, Vanda Zaborskaitė, Meilė Lukšienė, Irena Kostkevičiūtė, Vladas Jurgutis, Petras Šalčius, Antanas Žvironas ir kiti.

Šių dienų Lietuvoje ideologinio ir politinio persekiojimo dėl „neteisingų“ pažiūrų pobūdis yra maskuojamas dangstant jį tariamais žmogaus teisių pažeidimais ar diskriminacija. Persekiojami dėl įsitikinimų ir pažiūrų Lietuvos piliečiai nėra siunčiami į kalėjimus ar tremtį (taip buvo SSRS okupacijos laikais). Tačiau šių dienų demokratinėje Lietuvoje (kol kas ji dar taip vadinama) viešosios ir privačios įmonės ir įstaigos paskelbia besivadovaujančios niekaip su jų veikla nesusijusiomis „pažangiomis“ vertybėmis, kurias, gresiant pavojui netekti darbo, yra verčiami viešai išpažinti ir reklamuoti jų darbuotojai. Kaip ir SSRS komunistinio režimo laikotarpiu, prieš „neteisingai“ mąstantį Lietuvos pilietį gali būti anonimiškai „iš aukščiau“ inicijuota ideologiškai motyvuota kolektyvinio persekiojimo ir ujimo kampanija. Pilietis gali būti moraliai ir psichologiškai terorizuojamas, būti marginalizuotas ir tapti visuomenės atstumtuuju, prarasti darbą ir pragyvenimo šaltinį, visuomeninį ir profesinį statusą, nuolatinio persekiojimo keliamos ilgalaikės įtampos gali smarkiai pakenkti jo fizinei ir psichinei sveikatai. Šie pavojai gresia kiekvienam išdrįstančiam laisvai ir kritiškai mąstyti Lietuvos piliečiui.

Todėl Lietuvos žmogaus teisiu koordinavimo centras reikalauja:

1. **Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą** nedelsiant nutraukti pradėtą šališką tyrimą VDU profesorės Birutės Obelenienės Mokymo medžiagos atžvilgiu, t. y. **nutraukti Profesorės persekiojimą**, kaip prieštaraujanti pagrindinėms Lietuvos Respublikos Konstitucijos 26, 26, 29, 42 ir 43 straipsniuose garantuojamoms žmogaus teisėms ir laisvėms.
2. **Lietuvos Respublikos Prezidentą** garantuoti, kad Lietuvos valstybės valdžios ir valdymo įstaigose būtų besąlygiškai laikomasi Konstitucijos 26, 26, 29, 42 ir 43 straipsniuose įtvirtintų nuostatų, kad „*Žmogus turi teisę turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti. Žmogui neturi būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas. Įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs ir kt..* Atitinkamai skiriant ir atleidžiant ministrus bei įstatymų numatytus valstybės pareigūnus, **atsižvelgti į teikiamų kandidatų minėtoms pareigoms užimti lojalumą Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintoms pagrindinėms piliečių teisėms ir laisvėms**, o kilus dėl to abejonėms, tokių kandidatų netvirtinti, eliminuojant būsimas grėsmes demokratinėms vertybėms ir šalies piliečių konstitucinėms teisėms bei laisvėms.

Lietuvos žmogaus teisiu koordinavimo centras prašo:

1. **Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios grupės „Už šeimą“ pirmininkę** Viliją Aleknaitę Abramikienę **viešai apsvarstyti Seimo narės M. Danielės neetišką ir piktnaudžiaujantį elgesį** VDU profesorės Birutės Obelenienės atžvilgiu darant spaudimą VDU atleisti šią Profesorę iš darbo. Kviečiame šią grupę kreiptis į Seimo Etikos ir procedūrų komisiją, kad pastaroji konstatuotų, jog M. Danielė pažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse, Seimo statute, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme ar kituose teisės aktuose nustatytus valstybės politikų elgesio principus ir reikalavimus, kad rekomenduotų M. Danielei suderinti savo elgesį ar veiklą su Valstybės politikų elgesio kodekse, Seimo statute, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme ar kituose teisės aktuose nustatytais valstybės politikų elgesio principais ir reikalavimais taip pati viešai atsiprašyti Profesorės B.Obelenienės.
2. **Lietuvos Mokslų akademiją** (LMA) apsvarstyti mokslo ir akademinė laisvės suvaržymo faktus šalies aukštosiose mokyklose. **Surengti šiuos klausimų mokslinį kongresą, konferenciją ar simpoziumą. Pateikti išsamias rekomendacijas** Lietuvos aukštosioms mokykloms ir švietimo įstaigoms bei pagal savo kompetenciją konsultuoti Seimą ir Vyriausybę, teikiant jiems rekomendacijas ir ekspertinius vertinimus šiuo klausimu (LMA Statuto 4 ir 5 str.).
3. **Vytauto Didžiojo Universiteto Senatą ir Tarybą principingai ginti VDU autonomiją** ir neleisti, kad marginalios (kol kas) kairuoliškos pakraipos politinės jėgos įsivyrautų VDU moksle ir jo veikloje, įtvirtindamos kitaminčių persekiojimo „kultūrą“, dėsningai kuriančiai ir palaikančiai visuomenės supriešinimą, sėjančiai tarpusavio neapykantą, griaušančiai VDU misiją ugdyti visapusiškai išsilavinusią, etiškai ir pilietiškai atsakingą, kūrybingą ir verslią asmenybę, gebančią kritiškai vertinti permainas ir konstruktyviai veikti dinamiško gyvenimo sąlygomis (VDU Statutas).
4. **Raginame Lietuvos politines partijas**, deklaruojančias demokratines vertybes (asmens įsitikinimų ir pažiūrų reiškimo laisvę, tėvų teisę auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus, mokslininkų teisę tyrinėti ir dėstyti laisvai ir kt.), **ypač parlamentines partijas**, kurių įstatuose įrašytas siekis veikti stiprinant krikščioniškosiomis vertybėmis grindžiamą demokratiją, principingai **reikalauti, kad asmenims**, sąmoningai ideologiniais tikslais persekiojantiems kitaminčius, **būtų ribojamos karjeros galimybės valdžios ir valstybės valdymo įstaigose arba tokie asmenys šalinami iš darbo**. Pažymime, kad kitaminčių persekiojimą toleruojančių politinių partijų veikla, priešinga jų deklaruojamiems tikslams, prilygintina žmonių apgaulinėjimui ir turi būti viešinama visuomenei.

Šalyje plintanti ir vis labiau įsitvirtinanti ideologinio ir politinio persekiojimo dėl įsitikinimų ir pažiūrų praktika ne tik griauša šalies demokratijos pamatus, bet karo Ukrainoje sąlygomis kelia realią egzistencinę grėsmę Lietuvos valstybės nepriklausomybei ir Tautos išlikimui. **Šia grėsme ypač yra suinteresuotos Lietuvai priešiška didžioji kaimyninė valstybė, tikėtina, ne be kurių pagalbos yra inicijuojami kitaminčių persekiojimai.** Todėl LŽTKC atstovai tikisi, kad šios grėsmės akivaizdoje Šalies vadovas ir šiame dokumente išvardintos institucijos, gindamos piliečių konstitucines teises ir laisves, principingai užkardys pavojingą mūsų visuomenei ir valstybei kitaminčių persekiojimo praktiką.

Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras

*Piliečių gynybos paramos fondas –
Lietuvos Helsinkio grupė –
Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija –
Lietuvos žmogaus teisių asociacija –
Lietuvos kultūros kongreso garbės primininkas -*

*Stasys Kaušinis
Aurelija Kuzmaitė
Romualdas Povilaitis
Vytautas Budnikas
Krescencijus Stoškus*

Nurodyti asmenys pritaria šio dokumento turiniui:
Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija

Tel.: 868843356
romualdas.povilaitis@gmail.com

